

ԼՈՒՍԻՆԵ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ՀՊՏՀ լեզուների ամբիոնի դոցենտ,
բանասիրական գիտությունների թեկնածու

ՄԵԴԻԱՏԵՔՍՏԵՐԻ ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Հոդվածում քննարկվում են մեդիատեքստերի բնկայմանն ու մեկնաբանմանը վերաբերող խնդիրները։ Դրանք ընթերցողի նպատակային ճանաչողական գործունեության տեսակներ են՝ միտված հոդվածագրի կողմից արտակարգ և ներակա կերպով ներկայացված տեղեկատվության իմաստավորմանը։ Այս գործընթացում անհրաժեշտ է ունենալ հասարակական և անհատական հաղորդակցման ու փորձի արդյունքում կուտակված, լեզվական ու արտավեզվական գործուները ներառող գիտելիք, պետք է կարողանալ վեր հանել հիշողության մեջ առկա տեղեկույթը՝ այդպիսով ծրագրավորելով ու վերահսկելով մեկնաբանման ենթակա խոսույթի (դիսկուրս) հատվածը։

Հիմնաբառեր. մեդիատիսկուրս, մեդիատեքստեր, խոսույթի (դիսկուրս) վերլուծություն, մեդիատիսկուրսի մեկնաբանություն, տեքստի ընկալում

JEL: Y8, Y9, Z00

Ճանաչողական լեզվաբանությունը խոսույթն ուսումնասիրելիս առանձնացնում է գիտելիքի պահպանման, վերհանման և փոխանցման խնդիրներ, որոնք կապված են տեքստաստեղծման և ընկայման հետ։ Ժամանակակից տեսությունների համաձայն՝ ընկալումն ավելին է, քան սոսկ մեզ հասու տարբեր տեսակի տեղեկատվության հավաքագրումը։ Իրականում դա ստեղծագործական բարդ և բազմաչերտ գործընթաց է, որն ունի նպատակային բնույթ, այսինքն՝ ուղղված է մի շարք խնդիրների լուծմանը։ Ընկալումը ներառում է երևույթների և գործընթացների լայն շրջանակ, ներայալ՝ մարդու հետ կատարվածի պարզ գիտակցումը, ինչպես նաև սենսորային և զգայական փորձի ընդհանրացումը շրջակա աշխարհի արտացոլմանը¹։ Ուսումնասիրու-

¹ Сես Кубрякова Е.С., Демьянков В.З., Панкрац Ю.Г., Лузина Л.Г., Краткий словарь когнитивных терминов /под общей ред. Е.С. Кубряковой/. М., МГУ, 1996:

թյան ընթացքում հաշվի են առնվում այնպիսի գործոններ, ինչպիսիք են ընկալման մտադրությունը, անհատի ակտիվությունը, դրդապատճառները, ընկալման համատեքստը և այլն:

Խոսքի ընկալումը, դրա ամեն մի ձևը սկզբունքորեն ենթարկվում են նշված բոլոր ընդհանուր օրինաչափություններին²: Ըստ տվյալ տեսության՝ խոսքի ընկալման հիմքում այն գործընթացներն են, որոնք գոնե մասամբ դեր ունեն խոսքաստեղծման գործում³: Այլ կերպ ասած՝ ունկնդիրը հենց սկզբից սկսում է ենթադրություններ անել եկող ազդանշանի վերաբերյալ: Հիմնվելով այս ենթադրության վրա՝ նա ստեղծում է ներքին ազդանշան, որը համարդեիլի է եկողի հետ: Առաջին փորձը կարող է և սխալ լինել. այս դեպքում ուղղում է կատարվում, որն օգտագործվում է հետագա ենթադրությունների մշակման համար: Այս գործընթացը տևում է այնքան ժամանակ, մինչև ունկնդիրը կատարում է ընտրություն, որն առավել համապատասխան է տվյալ իրադրությանը⁴:

Հաջորդ փուլում իրականացվում է ստացված տեղեկատվության մշակում, մեկնաբանում և ընկալում: Որոշ լեզվաբաններ սահմանագատում են մեկնաբանում և ընկալում գիտաբառերը՝ նշելով, որ ընկալումը սոսկ կանոններ է ապահովում մեկնաբանման համար⁵: Թերևս, մեկնաբանման և ընկալման այսպիսի մոտեցման դեպքում խոսքը վերաբերում է վերջիններիս հարաբերակցությանը՝ որպես գործընթացի և դրա արդյունքի⁶:

Մեկնաբանումը բաղկացած է երեք փուլից: Առաջինն ընկալման գործընթացն է, որի միջոցով տեղի է ունենում ունկնդրվող կամ ընթերցվող տեղեկատվության ապակողավորում: Երկրորդ փուլում կատարվում է շարահյուսական վերլուծություն, որի ժամանակ տեղեկատվության բառերը փոխակերպվում են բառիմաստերի հետ համատեղելի մտավոր ներկայացման: Երրորդ փուլում ընդունողն արդեն կիրառում է նախադասության իմաստի մտավոր ներկայացումը: Այս երեք փուլերը կարող են կամ միմյանց հաջորդել, կամ շերտադրվել⁷:

Մեկնաբանումը, որպես նպատակային ձանաչողական գործունեություն, մեկնաբանողի աշխարհում ներդաշնակություն է ապահովում⁸: Այս ընթացքում ասույթը, որը դարձել է մեկնաբանման առարկա, ենթարկվում է խոսքային վերակառուցման, այլ կերպ ասած՝ լսողը փորձում է վերականգնել խոսքաստեղծման գործընթացը, որի ժամանակ օգտագործվում են տարբեր աղբյուրներից արտամղվող տվյալներ: Ժամանակակից հոգեբանության դրույթների համաձայն՝ արտաքին աշխարհից տեղեկատվության ստացումը երկար ձանապարհ է անցնում, որը, զգայական օրգանների ակտիվ գործունեության հետ մեկտեղ, ներգրավում է մարդու ակտիվ գործունեությունը, նախորդ փորձը, նաև լեզվի կիրառումը՝ այդպիսով պահպանելով սերունդ-

² Стю Леонтьев А.А., Основы психолингвистики. М., “Смысл”. Академия, 2005: Залевская А.А., Введение в психолингвистику. М., РГГУ, 2000:

³ Стю Леонтьев А.А., նշվ. աշխ., էջ 70:

⁴ Стю Kintsch W., The Role of knowledge in discourse comprehension and production // Psychological Review, 1988, N 95, էջ 163–182:

⁵ Стю Щирова И.А., Тураева З.Я., Тексты и интерпретация: взгляды, концепции, школы. СПб.: РГГУ им. А.И. Герцена. 2005, էջ 75:

⁶ Стю Нишанов В.К., Коммуникативная и когнитивная природа понимания. М.: ИНИОН, 1989:

⁷ Стю Андерсон Д.Р., Когнитивная психология. СПб.: Питер, 2002:

⁸ Стю Демьянков В.З., Интерпретация как инструмент и как объект лингвистики. М.: МГУ, 1997:

ների փորձը և թույլ տալով դուրս գալ անմիջական տեղեկատվության սահմաններից⁹: Այսպես՝ ընթերցված տեքստի տեղեկատվությունը չի կարող մեկնաբանվել սուսկ լեզվի մասին գիտելիքի օգնությամբ: Այլ կերպ ասած՝ ընկալումը ներքին բարդ տարածության մեջ կողմնորոշվելու կարողությունն է¹⁰: Անհրաժեշտ է նաև ունենալ գիտելիք ասույթների և հասարակական համատեքստի վերաբերյալ, ծրագրավորել ու վերահսկել խոսույթը, կարողանալ վեր հանել հիշողության մեջ առկա տեղեկույթը և այլն:

Ընկալումը բարդ մտավոր գործընթաց է, որը դիտարկվում է որպես գիտակցության մեջ ստեղծվող իրադրության կառուցվածքի հաջորդական փոփոխություն և իրադրային մտածական կենտրոնի՝ մի տարրից դեպի մյուսը տեղափոխման գործողություն¹¹: Այս ամենի արդյունքում առաջանում են ընկալման գործընթացի տարբեր դրսևորումներ՝ տեքստի իմաստի փոխակերպում մեկ այլ ամրագրված ձևի (շրջասություն, այլ բառերով տեքստի վերարտադրում, տեքստի թարգմանություն, իմաստային խտացում, որի արտահայտություններից են սեղմագրերը, ռեֆերատները, հիմնաբառերի շարքը, մի խոսքով՝ այն ամենը, ինչը կարող է արտահայտված լինել այլ կերպ)¹²:

Մեկնաբանման հարցում, ինչպես արդեն նշել ենք, անշուշտ, մեծ դեր ունեն մեկնաբանողի գիտակցության անհատական առանձնահատկությունները, նաև այն, թե ինչպես է նա ուսումնասիրում տեքստը, ինչ է նրան հետաքրքրում: Տեքստի ընկալման գործընթացը բազմահայեցակարգային է. դրա խորքային աշխարհն ընթերցողը կարող է իմաստավորել տարբեր կերպ՝ կախված այն բանից, թե ինչ է ցանկանում տեսնել, նպատակային ինչ դիրքից է ուսումնասիրությունը կատարում¹³: Դա, իհարկե, չի նշանակում, որ որևէ մեկնաբանում ճիշտ է կամ համապատասխանում է իրականությանը: Տարբեր կերպ մեկնաբանելով տեքստը՝ մենք չենք կառուցում տարբեր աշխարհներ. պարզապես տարբեր կերպ կառուցում ենք միևնույն աշխարհը: Այդ աշխարհը մենք կարող ենք տեսնել տարբեր դիտանկյուններից, հստակության տարբեր աստիճաններով, կարող ենք տեսնել դրա մի հատվածը՝ ամբողջի փոխարեն¹⁴:

Որոշ տեսաբաններ ենթադրում են, որ մարդու ուղեղի կառուցվածքի առանձնահատկություններով են պայմանավորված նրա մտավոր կառուցների տարբերությունները¹⁵: Այնուամենայնիվ, ունենալով ընդհանուր գիտելիքային կառույցներ, որոնք ձևավորվել են հասարակական ու անհատական հաղորդակցման և փորձի արդյունքում, մարդիկ կարողանում են միմյանց համականալ:

Ընկալման գործընթացը կարող է իրականանալ նաև ուղեղում՝ անհրաժեշտ տեղեկատվության ակտիվացման շնորհիվ, երբ ընտրողաբար արթնանում են տեղեկատվության այն «փաթեթները», որոնք համապատասխանում

⁹ Տե՛ս **Володина М.Н.**, Язык массовой коммуникации – особый язык социального взаимодействия // Язык средств массовой информации /под общей редакцией М.Н. Володиной/. М., “Альма Матер”, 2008:

¹⁰ Տե՛ս **Выготский Л.С.**, Педагогическая психология. М., 1996.

¹¹ Տե՛ս **Брудный А.А.**, Понимание как философская и психологическая проблема // “Вопросы философии”, N 10, 1975:

¹² Տե՛ս **Леонтьев А.А.**, Աշխ. էջ 141-142:

¹³ Տե՛ս **Бахтин М.М.**, Проблема текста.”Вопр. литературы”. М., “Гослитиздат”, 1976, N 10:

¹⁴ Տե՛ս **Леонтьев А.А.**, Աշխ. էջ 144:

¹⁵ Տե՛ս **Caws P.**, Operational, representational and explanatory models // American Anthropologist. 1974, N 76:

Են տվյալ իրադարձությանը, մինչդեռ մնացյալը գտնվում են ոչ ակտիվ վիճակում¹⁶: Վ. Քինչը, օրինակ, խոսում է մարդու ուղեղում գիտելիքների ցանցի առկայության մասին (knowledge net), ինչն անհրաժեշտության դեպքում ակտիվանում է¹⁷: Ընդ որում, հիշողության մեջ առկա տեղեկույթի հասանելիության արագությունն ու հավանականությունը պայմանավորված են հիշողության ակտիվության աստիճանով, որը, իր հերթին, որոշարկվում է՝ ըստ զուգորդվող հասկացության ակտիվացման մակարդակի¹⁸:

Նորությունների խոսույթի ընկալման գործընթացն ուսումնասիրելիս թ. վան Ղեյքը կարևոր եղակացության և հանգում բոլոր մեղիատեքստերի վերաբերյալ. «Մեղիատեքստերի կառուցվածքը կարող է պատշաճ ձևով ընկալվել միայն մեկ դեպքում, եթե մենք դա վերլուծում ենք որպես լրագրողների՝ տեքստերի և դրանց բովանդակության ստեղծման, ձանաչողական և հասարակական գործունեության, ինչպես նաև ընթեցողների և հեռուստադիտողների՝ տեքստերի մեկնաբանության արդյունք՝ ըստ զանգվածային լրատվության միջոցների հետ հաղորդակցման փորձի»¹⁹: Այսպես՝ տնտեսական մեդիադիմուրսի ուսումնասիրությունը ենթադրում է խոսույթի վերլուծություն, քանի որ դա հնարավորություն է ընձեռում ուշադրությունը կենտրոնացնելու ոչ միայն տեքստի լեզվական հատկանիշների, այլև, ինչը հատկապես կարևոր է, արտավազական մի շարք գործունների վրա, որոնք նպաստում են դրա ձևավորմանն ու իրագործմանը:

Թ. վան Ղեյքն առաջարկում է խոսույթի վերլուծությունը սկսել տեքստի կառուցվածքի ուսումնասիրությամբ, որն աստիճանակարգային կառույց է: Նորությունների բովանդակությունը բացահայտվում է տեքստին զուգահետև. նախնական հաղորդվում է ամենակարևոր տեղեկությունը, այնուհետև՝ լրացնելու տվյալներ:

Մեղիատեքստի կառուցվածքի բացահայտումից և աստիճանակարգման սկզբունքով բոլոր բաղադրիչների վերլուծությունից հետո թ. վան Ղեյքը ձեռնամուխ է լինում դրա իմաստային կառուցվածքի ուսումնասիրությանը, որի տարրերը տեսաբանն անվանում է մեղիատեքստի միկրոկառուցվածքներ: Այդ մակարդակում վերլուծվում են բառերի և նախադասությունների նշանակությունները, փոխադարձ կապերը նախադասությունների միջև, ինչպես նաև իմաստների ոճական և հետորական կազմությունը: Տեքստի իմաստային կառուցվածքի ուսումնասիրության կարևոր կիզակետերից մեկը դրա տեղային փոխկապվածությունն է, որի հիմնական պայմաններից է պնդումների՝ դրանց վերաբերող փաստերին հղման առկայությունը (օրինակ՝ ժամանակի, պայմանների, պատճառների, հանգամանքների համաձայնությամբ):

Հայտնի է, որ խոսույթում մշտապես մշակվում են տեղեկություններ, որոնք ստացվում են հենց խոսույթից, ձանաչողական ներքին պաշարներից և հաղորդակցումից: Ինչպես նշում է Բ. Գորոդեցկին, ընտրության չափանիշները՝ թե ինչ պետք է արտացոլվի կամ չարտացոլվի տեքստում, կախված են

¹⁶Տե՛ս Just M.A., Carpenter P.A., A capacity theory of comprehension: Individual differences in working memory // Psychological Review, 1992, N 99, էջ 122–148:

¹⁷Տե՛ս Kintsch W., նշվ. աշխ., էջ 163–182:

¹⁸Տե՛ս Anderson J.R., Cognitive Psychology and its implications. Worth Publishers, 2015:

¹⁹Տե՛ս T.A. Ֆան Դեյկ, Язык. Познание. Коммуникация /пер. с англ./ М., “Прогресс”, 1989, էջ 123:

խոսակցի նպատակներից²⁰: Դիսկուրսի տեսության հետազոտություններում պայմանականության որոշակի աստիճանով տարբերություն է դրվում մի կողմից՝ արտակա, մյուս կողմից՝ ներակա տեղեկությունների միջև, որոնք բխուն են հենց նոյն խոսությունը²¹: Վերջիններս, ըստ թ. վան Ղեյքի, ապահովում են տեքստում առկա հասկացույթների և պնդումների միջև «բացակայող կապեր» («missing links»): Տեքստն իմաստային սահցալեր է, որի միայն գագաթն է երևում, այսինքն՝ այստեղ արտահայտված չէ ամբողջական տեղեկությունը. մնացածը, ենթադրվում է՝ արդեն հայտնի է ընթերցողին, հաշվի առնելով նրա՝ աշխարհի մասին ունեցած հիմնական պատկերացումները: Այսպիսով՝ «չափածի» կամ ենթադրյալի վերլուծությունը երբեմն ավելի կարևոր է, քան այն, թե ինչ է արտահայտված տեքստում: Աշխարհի մասին գիտելիքից այս կախվածությունը կարող է սուբյեկտիվ և գաղափարախոսական կապ առաջանել: հետևաբար՝ ինչը տեսանելի է (coherent) լրագրողին, կարող է պարզ չլինել բոլոր ընթերցողների համար²²: Տեքստի ընկալման նպատակով պետք է ներթափանցել մտածական հասուլ աշխարհ, որի համար ընթերցողը կամ պիտի իր հիշողությունից կորցի որևէ քան այդ աշխարհի առանձնահատկությունների մասին, կամ մասամբ կառուցի դա՝ խոսընթացին գուգահեռ:

Այս առումով, թ. վան Ղեյքն առաջարկում է վերլուծել լրատվատեքստի ձանաչողական, հասարակական, քաղաքական և մշակութային համատեքստը: Ձանաչողական մոտեցումը հիմնվում է այն փաստի վրա, որ տեքստերն իմաստ չունեն, քայլ դա ձևավորվում է լեզվակիրների գիտակցության մեջ: Այլ կերպ ասած՝ հարկ է մասնատել (spell out) նորությունների ձևավորման ընթացքում լրագրողների՝ տեքստի ստեղծման և ընթերցողների՝ դրա ընկալման և մտապահման ձանաչողական պատկերացումներն ու ռազմավարությունները: Այս պարագայում առկա է երկու գործոն՝ տեքստի բովանդակությունը՝ որպես ներկայացում, և հենց իրենք՝ լեզվակիրներն ու լրագրողները, որոնք տեքստում ներկայացված իրադարձության մասին յուրօրինակ, անհատական պատկերացում ունեն:

Մարդու հիշողության մեջ առկա այդ գիտելիք-պատկերացումը թ. վան Ղեյքն անվանում է իրադրային կաղապար: Իմաստավորելով տեքստում տեղ գտած իրադարձությունը՝ մենք կառուցում ենք վերջինիս մտածական կաղապարը, որի միջոցով արտահայտվում է ոչ միայն տվյալ տեքստի տեղեկությունը, այլև այդ իրադարձության մասին շատ այլ տեղեկություններ: Հատկանշական է, որ վերջիններս արտակա կերպով ներկայացված չեն տեքստում, քանի որ ենթադրվում է՝ ընթերցողներն իրազեկ են դրան, կամ էլ լրագրողը դրանք կարևոր չի համարել լուսաբանման համար: Այդ տեղեկությունների մի մասն առաջանում է, այսպես կոչված, մշակութային սցենարներից, պայմանական գիտելիքներից, հասարակական կյանքի քաջածանոթ դրվագներից:

Բացի այդ, մարդիկ հաղորդակցական համատեքստին առնչվող մտածական յուրահատուկ կաղապար ունեն (համատեքստային կաղապար), որը ներառում է տեղեկություններ խոսությի նպատակների, դրա հաղորդակցա-

²⁰ Стэн Городецкий Б.Ю., Компьютерная лингвистика: моделирование языкового общения // Новое в зарубежной лингвистике. Вып. 24: Компьютерная лингвистика /пер. с англ./. М., “Прогресс”, 1989, էջ 5–31:

²¹ Стэн Гальперин И.Р., Текст как объект лингвистического исследования. М., “Наука”, 1981:

²² Стэн T.A. van Dijk, The interdisciplinary study of news as discourse // A handbook of qualitative methodologies for mass communication research. London–New-York, 1991, էջ 108–119:

կան ակտերի և լսարանի առանձնահատկությունների մասին: Հիշողության մեջ տվյալ կաղապարները ոչ միայն իրադարձության և դրա մասնակիցների, այլև նրանց կարծիքների ու համոզմունքների մասին են գիտելիքներ պարունակում: Նորությունների տեքստերը կարող են որոշակի տրամադրվածություն (biased) ամփոփել, որը, սովորաբար, բացատրվում է լրագրողի մտածական կաղապարով, կարծիքով և իրադարձության նկատմամբ ունեցած գաղափարախոսական յուրահատուկ կարգավորմամբ: Թ. վան Ղեյքը համոզված է, որ ընթերցողների մտածական կաղապարների (իրադարձությունների և իրադրությունների վերաբերյալ սուբյեկտիվ մեկնաբանություններ), իրադարձությունների կառուցում ու դրանց մասին հասարակական պատկերացումների փոփոխությունների ձևավորման վրա ազդում են ոչ միայն այն թեմաները, որոնք առհասարակ արժարժվում են մեղիադիմուրում, այլև լրագրողների ձևակերպումները²³:

Այսպիսով՝ կարելի եզրակացնել, որ մեղիատեքստերի պատշաճ վերծանումը ենթադրում է խոսույթի վերլուծության տեսության սկզբունքների կիրառում, քանի որ տեքստի ձիշտ մեկնաբանման համար կարևոր դեր են կատարում ոչ միայն լեզվական, այլև արտալեզվական գործոնները՝ լրագրողի և ընթերցողի դիրքորոշումները, տեսակետները, նրանց նապատակներն ու իրազեկվածության մակարդակը:

Օգտագործված գրականություն

1. Андерсон Д.Р., Когнитивная психология. СПб.: Питер, 2002.
2. Бахтин М.М., Проблема текста // “Вопр. литературы”. М., “Гослитиздат”, 1976.
3. Брудный А.А., Понимание как философская и психологическая проблема // “Вопросы философии”, № 10, 1975.
4. Володина М.Н., Язык массовой коммуникации – особый язык социального взаимодействия // Язык средств массовой информации. М., “Альма Матер”, 2008.
5. Выготский Л.С., Педагогическая психология. М., 1996.
6. Гальперин И.Р., Текст как объект лингвистического исследования. М., “Наука”, 1981.
7. Городецкий Б.Ю., Компьютерная лингвистика: моделирование языкового общения // Новое в зарубежной лингвистике. Вып. 24: Компьютерная лингвистика. М., “Прогресс”, 1989.
8. Т.А. ван Дейк, Язык. Познание. Коммуникация /пер. с англ./. М., “Прогресс”, 1989.
9. Демьянков В.З., Интерпретация как инструмент и как объект лингвистики. М., МГУ, 1997.
10. Залевская А.А., Введение в психолингвистику. М., РГГУ, 2000.
11. Кубрякова Е.С., Демьянков В.З., Панкрац Ю.Г., Лузина Л.Г., Краткий словарь когнитивных терминов /под общей ред. Е.С. Кубряковой/. М., МГУ, 1996.
12. Леонтьев А.А., Основы психолингвистики. М., “Смысл” / Академия, 2005.
13. Нишанов В.К., Коммуникативная и когнитивная природа понимания. М., ИНИОН, 1989.
14. Щирова И.А., Тураева З.Я., Тексты и интерпретация: взгляды, концепции, школы. СПб.: РГПУ им. А.И. Герцена, 2005.

²³ Տե՛ս T.A. van Dijk, նշվ. աշխ., էջ 108–119:

15. Anderson J.R., Cognitive Psychology and its implications. Worth Publishers, 2015.
16. Caws P., Operational, representational and explanatory models // American Anthropologist, N 76, 1974.
17. T.A. van Dijk, The interdisciplinary study of news as discourse // A handbook of qualitative methodologies for mass communication research, London-New-York, 1991.
18. Just M.A., Carpenter P.A., A capacity theory of comprehension: Individual differences in working memory // Psychological Review. N 99, 1992.
19. Kintsch W., The Role of knowledge in discourse comprehension and production // Psychological Review, N 95, 1988.

ЛУСИНЕ АРУТЮНЯН

Доцент кафедры Языков АГЭУ,
кандидат филологических наук

Методика интерпретации медиадискурса.— В статье рассматриваются проблемы восприятия и интерпретации медиатекстов. Восприятие и интерпретация текстов являются типами целенаправленной когнитивной деятельности читателя, которые направлены на декодирование имплицитной и эксплицитной информации, представленной журналистом. В данном процессе необходимо знание, накопленное в результате социальной и личной коммуникации и опыта, информация, учитывая лингвистические и экстралингвистические факторы, а также умение извлечь находящиеся в памяти данные. Вышеперечисленные факторы способствуют успешной интерпретации медиадискурса.

Ключевые слова: медиадискурс, медиатексты, дискурс анализ, интерпретация медиадискурса, восприятие текста.

JEL: Y8, Y9, Z00

LUSINE HARUTYUNYAN

Associate Professor at the Chair of
Languages at ASUE, PhD in Philology

Methodology of Media Discourse Interpretation.— The paper addresses the issues related to media discourse understanding and interpretation. Text interpretation is considered to be a purposeful cognitive activity performed by the reader to decode explicit and implicit information provided by the journalist. This process requires knowledge acquired through social and personal communication and experience. This and the data based on the linguistic and extralinguistic factors and the ability to retrieve information from memory will support the process of text interpretation.

Key words: media discourse, media texts, discourse analysis, media discourse interpretation, text understanding.

JEL: Y8, Y9, Z00